

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 63

Tuần từ 10 - 17/05/2021

**Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh, Lê Đức Tâm, Trần
Phạm Bình Minh, Lưu Việt Hà, Lê
Xuân Phương**

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Tư liệu: South China Sea News

05/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình Minh phụ trách chuyển động Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, chuyển động Trung Quốc và quan hệ Trung Quốc với Mỹ và EU; Lưu Việt Hà phụ trách chuyển động ASEAN và các đối tác; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa và quân sự, phần tin tiếng Việt. Lê Xuân Phương phụ trách mảng luật quốc tế.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Ngoài ra, còn có sự tham gia hiệu đính của một số thành viên khác của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia quốc tế**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, được duy trì bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>. Một số tư liệu được hỗ trợ bởi **nhà báo Trần Lê Quỳnh**.

Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ CÁC ĐỐI TÁC	3
Hải cảnh Trung Quốc tiếp tục đối ca tiếp cận các lô dầu khí đang hoạt động của Việt Nam	3
Zarubezhneft mua lại dự án thăm dò, khai thác dầu khí của Rosneft tại Việt Nam	4
Thông tin về Zarubezhneft	5
Cục Hàng không Việt Nam đề xuất bổ sung cảng hàng không ở quần đảo Trường Sa	5
Chủ tịch nước Việt Nam điện đàm với lãnh đạo Nhật, Pháp	6
Thủ tướng Việt Nam, Thái Lan điện đàm	6
Bộ Ngoại giao Việt Nam nói về việc Trung Quốc đưa thêm tàu đến bãi Ba Đầu	7
Quảng Ninh: Bảo vệ ngư dân hoạt động trên vùng biển Vịnh Bắc Bộ	7
Tàu nghiên cứu Trung Quốc hoạt động ở vùng đặc quyền kinh tế của Philippines	8
Nội bộ Philippines bất đồng về Biển Đông	9
Hội nghị Ngoại trưởng ASEAN – Trung Quốc sẽ diễn ra vào tháng 6	10
II- LẬP TRƯỜNG MỸ - TRUNG - NGA VỀ CHỦ NGHĨA ĐA PHƯƠNG	10
Trung Quốc	10
Nga	11
Hoa Kỳ	12
Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc: Trung Quốc và Nga luôn sát cánh, ủng hộ lẫn nhau trong các vấn đề liên quan đến lợi ích cốt lõi	13
III- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	14
Các nhà tình báo Anh cảnh báo chính quyền địa phương về những rủi ro công nghệ của "thành phố thông minh"	14
Nhật Bản tập trận chung với Pháp, Mỹ và Australia, diễn tập tái chiếm đảo	14
Ủy ban Thượng viện Hoa Kỳ thông qua Đạo luật Biên giới vô tận nhằm giải quyết thách thức Trung Quốc	16
Hoa Kỳ đồng ý loại bỏ Xiaomi khỏi danh sách đen sau khi bị kiện	16

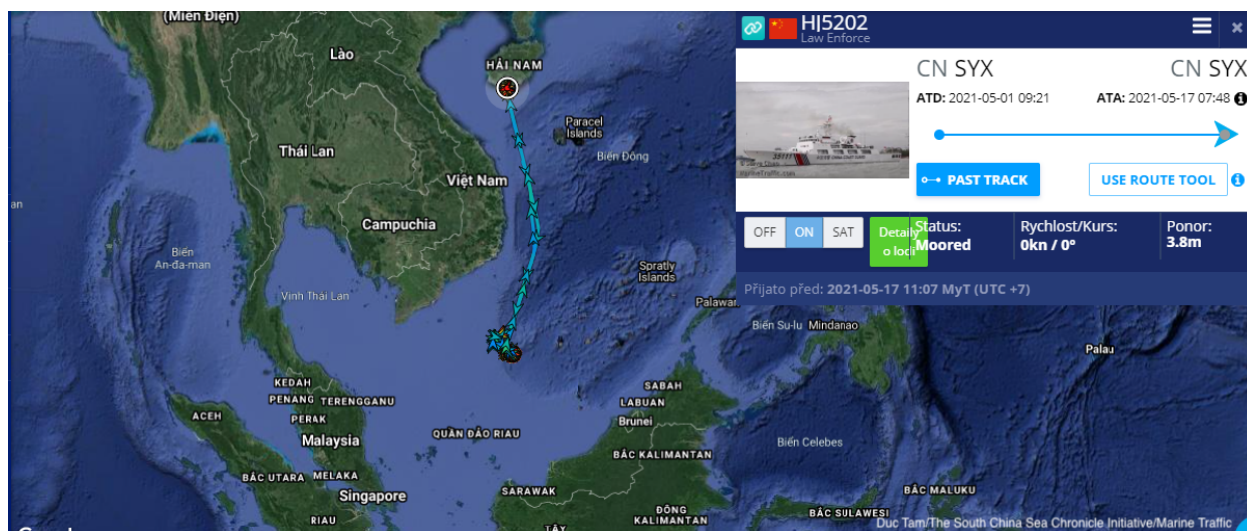
Lầu Năm Góc trì hoãn báo cáo về các công ty Trung Quốc có quan hệ với quân đội Trung Quốc	17
Bộ trưởng Quốc phòng Anh: Nước Anh không còn cần một quân đội công kênh chống lại chiến tranh truyền thống	17
Các công ty Đức có thể phải rút khỏi Tân Cương khi Luật chuỗi cung ứng mới của Đức có hiệu lực	17
IV- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	18
Trung Quốc đang đóng ba tàu giám sát thủy âm mới	18
Báo cáo của Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc cho thấy dân số Trung Quốc giảm dần và già đi	19
V- QUAN HỆ MỸ - TRUNG QUỐC	19
Chính quyền Joe Biden mong muốn thiết lập đường dây nóng quốc phòng với Trung Quốc	19
Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại Trung Quốc: Các doanh nghiệp Hoa Kỳ bị tổn thương ở cấp độ địa phương tại Trung Quốc trong bối cảnh căng thẳng quan hệ Mỹ - Trung. Hai quốc gia nên mở lại đường dây liên lạc	20
VI- QUAN HỆ ÚC - TRUNG	21
Các Viện Không Tử do Trung Quốc hậu thuẫn đối mặt với nguy cơ phải đóng cửa	21
VII- QUAN HỆ EU - TRUNG QUỐC	21
Phó Oánh viết trên tờ báo tại EU về chủ nghĩa đa phương: châu Âu cần tư duy độc lập khỏi Mỹ	21
Các nhà lập pháp liên hệ EU dự định kiến nghị đóng băng thảo luận về Thỏa thuận đầu tư EU-Trung Quốc cho đến khi Bắc Kinh dỡ bỏ các lệnh trừng phạt	22
Nữ hoàng Anh loan báo 31 dự thảo luật, trong đó có ba dự thảo liên quan tới Trung Quốc	22
Trung Quốc đe dọa sẽ nhắm vào Ericsson nếu Thụy Điển không bỏ lệnh cấm mạng 5G của Huawei	23
Ý muốn châu Âu thiết lập lại quan hệ với Trung Quốc trên nền tảng bình đẳng hơn	23
VIII- PHÂN TÍCH - BÌNH LUẬN	24
Tọa đàm tương lai quan hệ Việt - Mỹ: Việt Nam và Mỹ đã thực sự tin nhau để trở thành đối tác chiến lược?	24

Nguyễn Khắc Giang: Việt Nam giằng co với Trung Quốc về Lào	24
Richard Heydarian: Cuộc đảo chính ở Myanmar và tranh chấp Biển Đông làm ASEAN dạt ra bên rìa	25
Tom Waldwyn và Fenella McGerty: Covid-19 ảnh hưởng thế nào đến chi tiêu và mua sắm quốc phòng ở Biển Đông	25
Akshat Patel: Câu chuyện hai vùng biển: Biển Caribe và Biển Đông trên quan điểm nước lớn	26
James Stavridis: Không còn quá sớm để chuẩn bị cho một cuộc chiến trên biển ở châu Á	26
IX- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	27
Veerle Nouwens & Blake Herzinger (2021) Above the Law- Holding China to Account in the South China Sea	27
Tom Ruys & Felipe Rodriguez Silvestre (2021) Military Action to Recover Occupied Land- Lawful Self-defense or Prohibited Use of Force? The 2020 Nagorno-Karabakh Conflict Revisited	28
X- TƯ LIỆU LỊCH SỬ	29
Bộ Âu phục đi mượn của ông Nguyễn Cơ Thạch và cuộc phỏng vấn sau màn thoát hiểm trước đạn pháo Trung Quốc	29

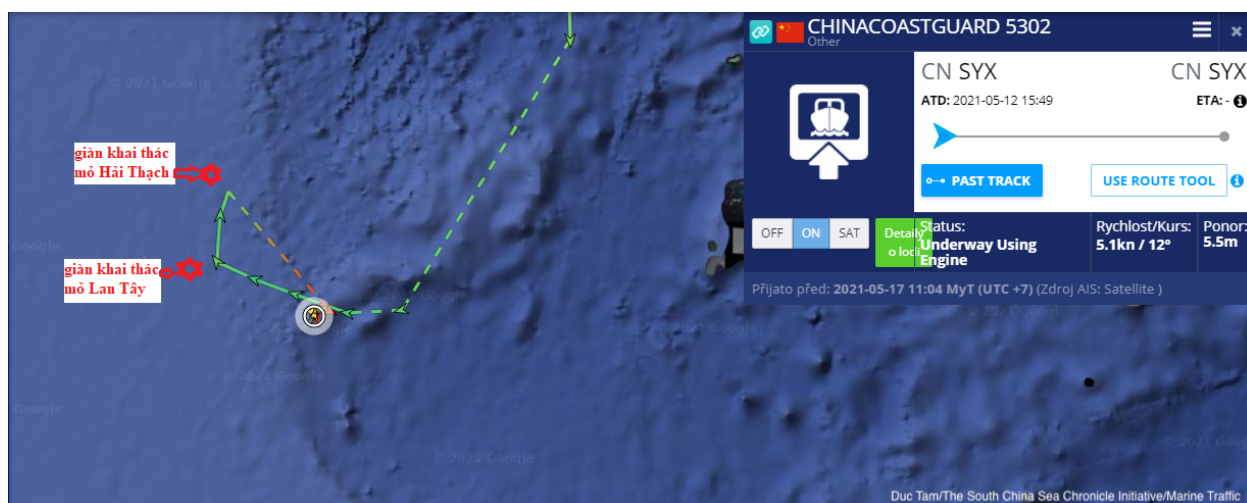
I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ CÁC ĐỐI TÁC

Hải cảnh Trung Quốc tiếp tục đối ca tiếp cận các lô dầu khí đang hoạt động của Việt Nam

Sau khi có mặt tại khu vực phía tây nam Bãi Tư Chính ngày 2/5/2021, tàu Hải cảnh 5202 của Trung Quốc đã thực hiện 4 lần tiếp cận các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam tại các Lô 05.2 và Lô 06.1 vào các ngày 4, 6, 9 và 13/5, sau đó di chuyển về đảo Hải Nam. Đây là đợt hoạt động tương đối ngắn của Hải cảnh 5202 nếu so với các tàu hải cảnh khác (5204, 5304, 5402) từng hoạt động tại khu vực Lô 05.2 và 06.1 trước đây. Có lẽ tàu chấp pháp của Trung Quốc đã gặp sự cố hoặc được điều về để chuẩn bị cho một nhiệm vụ khác. Sau khi Hải cảnh 5202 rời đi, Hải cảnh 5302 đã được điều xuống thay thế từ ngày 14/5 và đã có lần tiếp cận đầu tiên đến các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam vào ngày 16/5.

Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5202 từ ngày 1-15/5/2021. Ngày 13/5, Hải cảnh 5202 trở về Hải Nam. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5302 từ ngày 14-17/5/2021, thay thế cho Hải cảnh 5202. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Zarubezhneft mua lại dự án thăm dò, khai thác dầu khí của Rosneft tại Việt Nam

Zarubezhneft, nhà sản xuất dầu khí nhà nước Nga, đã đồng ý mua lại cổ phần của người đồng hương Rosneft trong hai dự án thăm dò và phát triển ngoài khơi tại Việt Nam, cùng với một đường ống dẫn khí và khí ngưng tụ ngoài khơi liên quan.

Người phát ngôn của Rosneft cho biết, Zarubezhneft đang tiến hành thẩm định và nghiên cứu các vấn đề pháp lý liên quan để hoàn tất thương vụ, dự kiến sẽ kết thúc vào cuối tháng 6. Hiện hai bên chưa tiết lộ các điều khoản tài chính của thỏa thuận này.

Rosneft, nhà khai thác dầu mỏ lớn nhất của Nga, nắm giữ 35% cổ phần điều hành tại Lô 06.1 của Việt Nam thông qua công ty con 100% vốn của mình là Rosneft Việt Nam. ONGC Videsh của Ấn Độ nắm giữ 45% cổ phần, phần còn lại do PetroVietnam nắm giữ. Dự án này bao gồm 3 mỏ khí Lan Đỏ, Phong Lan Đại và Lan Tây thuộc bể trầm tích Nam Côn Sơn có độ sâu lên tới 190 mét, cách đất liền Việt Nam khoảng 370 km với trữ lượng khí ban đầu ước tính khoảng 69 tỷ feet khối khí.

Ngoài ra, Rosneft còn có dự án hợp tác thăm dò và phát triển Lô 05.3 và 33% cổ phần trong đường ống Nam Côn Sơn vận chuyển khí, khí ngưng tụ từ Lô 06.1 và các khu vực sản xuất lân cận vào bờ. Tại dự án đường ống Nam Côn Sơn, các đối tác của Rosneft là PetroVietnam với 51% cổ phần và Perenco có trụ sở tại Pháp.

Chúng ta đều biết, thời gian vừa qua, Trung Quốc liên tục đưa các tàu Hải cảnh tiếp cận các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam tại Lô 06.1 và Lô 05.3. Tuy nhiên, đến hiện tại vẫn chưa có

báo cáo nào từ phía các cơ quan chức năng hay công ty về hoạt động ngăn cản, quấy phá của tàu chấp pháp Trung Quốc đối với các hoạt động của Việt Nam tại khu vực này.

Thông tin về Zarubezhneft

Công ty Cổ phần Zarubezhneft là một công ty dầu khí do nhà nước Nga kiểm soát (100% cổ phần) có trụ sở tại Moskva chuyên thăm dò, phát triển và vận hành các mỏ dầu và khí đốt bên ngoài lãnh thổ Nga. Zarubezhneft được thành lập năm 1967 bởi Nhà nước Liên Xô để hoạt động tại các quốc gia có quan hệ thân thiện với nước này.

Hiện nay, Zarubezhneft đang hợp tác với Petro Việt Nam thông qua hai liên doanh Vietsovpetro (tại Việt Nam) và Rusvietpetro (tại LB Nga); trong đó Rusvietpetro đang khai thác 13 mỏ dầu tại khu tự trị Nenetsky bên bờ Bắc Băng Dương tại LB Nga, còn tại Việt Nam, Vietsovpetro (PetroVietnam 51% và Zarubezhneft 49%) đang khai thác dầu tại Lô 09.1 và Lô 04.3.

Xem thêm:

Upstreamonline ngày 11/5/2021: [Zarubezhneft to pick up Rosneft's offshore assets in Vietnam](#)

Petro Times ngày 21/4/2021: [Tổng Giám đốc Petrovietnam Lê Mạnh Hùng giao ban trực tuyến với Tổng Giám đốc Zarubezhneft](#)

Cục Hàng không Việt Nam đề xuất bổ sung cảng hàng không ở quần đảo Trường Sa

Theo Báo Thanh Niên và được Bloomberg dẫn lại, ngày 10/5/2021, Cục Hàng không Việt Nam đã có văn bản gửi Bộ Giao thông Vận tải đề xuất bổ sung các cảng hàng không tại các huyện đảo quan trọng của quốc gia gồm Lý Sơn (Quảng Ngãi), Phú Quý (Bình Thuận) và khu vực quần đảo Trường Sa vào “Quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống cảng hàng không, sân bay toàn quốc thời kỳ 2021–2030, tầm nhìn đến năm 2050” để vừa tạo động lực cho phát triển kinh tế biển đảo, vừa khẳng định chủ quyền vùng trời, biển đảo quốc gia. Đồng thời, Cục hàng không cũng đề xuất bổ sung quy hoạch trung tâm logistics tại Cần Thơ và sửa đổi quy hoạch, nâng tổng diện tích Cảng hàng không Cần Thơ dự kiến là 700 ha.

Xem thêm:

Báo Thanh Niên ngày 12/5/2021: [Sân bay sẽ kết nối Lý Sơn với thế giới](#)

Bloomberg ngày 12/5/2021: [Vietnam Agency Seeks Airport in Disputed Spratlys: Thanh Nien](#)

Chủ tịch nước Việt Nam điện đàm với lãnh đạo Nhật, Pháp

Ngày 11/5/2021, Chủ tịch nước Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc đã có các cuộc điện đàm với Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide và Tổng thống Pháp Emmanuel Macron.

Trong cuộc điện đàm giữa hai nhà lãnh đạo Việt - Nhật, hai bên đã thảo luận về các vấn đề như Nhật Bản viện trợ cho Việt Nam dây chuyền bảo quản lạnh vaccine, cung cấp tàu nghiên cứu khoa học biển; mở Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Đà Nẵng vào năm 2022; tăng cường hợp tác phòng chống dịch COVID-19, hợp tác về kinh tế và hợp tác tại các diễn đàn đa phương, thúc đẩy hợp tác trong khuôn khổ Mekong - Nhật Bản. Hai bên cũng đề cập đến tình hình tại biển Hoa Đông, Biển Đông, Myanmar. Nhật Bản cũng muốn Việt Nam giúp đỡ trong vấn đề người Nhật bị Triều Tiên bắt cóc.

Trong khi đó, Tổng thống Macron khẳng định cam kết của Pháp với khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, ủng hộ và bảo vệ một khu vực rộng mở và bao trùm dựa trên luật pháp quốc tế, cụ thể là bảo vệ tự do hàng hải dựa trên luật biển. Ông cũng kêu gọi hai nước tiếp tục hợp tác trong các cuộc khủng hoảng khu vực vào quốc tế, trong đó có Myanmar.

Xem thêm:

Báo Nhân dân ngày 11/5/2021: [Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc điện đàm với Thủ tướng Nhật Bản và Tổng thống Pháp](#)

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 11/5/2021: [日・ベトナム首脳電話会談](#)

Điện Elysee ngày 11/5/2021: [Entretien téléphonique avec M. NGUYEN Xuan Phuc, Président de la République socialiste du Vietnam.](#)

Thủ tướng Việt Nam, Thái Lan điện đàm

Chiều 12/5/2021, Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính đã điện đàm với Thủ tướng Thái Lan Prayut Chan-o-cha. Hai nhà lãnh đạo bày tỏ mong muốn phát triển quan hệ song phương. Về vấn đề Biển Đông, hai Thủ tướng chia sẻ tầm quan trọng của việc tiếp tục tăng cường đoàn kết, duy trì lập trường chung của ASEAN về vấn đề Biển Đông; phối hợp đàm phán để đạt được Bộ quy tắc ứng xử trên Biển Đông (COC) hiệu quả, thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982, góp phần duy trì môi trường hòa bình, ổn định ở khu vực.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 12/5/2021: [Thủ tướng Phạm Minh Chính điện đàm với Thủ tướng Thái Lan](#)

Bộ Ngoại giao Thái Lan ngày 13/5/2021: [Prime Minister of Thailand and New Prime Minister of Viet Nam Agreed to Enhance “Strengthened Strategic Partnership” Between Thailand and Viet Nam in All Dimensions](#)

Bộ Ngoại giao Việt Nam nói về việc Trung Quốc đưa thêm tàu đến bãi Ba Đầu

Trả lời câu hỏi của phóng viên về báo cáo của Philippines cho biết Trung Quốc điều thêm tàu tới bãi Ba Đầu, nâng tổng số tàu ở khu vực này lên gần 300, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thị Thu Hằng khẳng định các cơ quan chức năng của Việt Nam luôn theo dõi sát diễn biến trên Biển Đông, đảm bảo chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam phù hợp với luật pháp quốc tế UNCLOS 1982.

Xem thêm:

Reuters ngày 12/5/2021: [Philippines flags 'incursions' by nearly 300 Chinese militia boats](#)

Zing News ngày 13/5/2021: [Việt Nam lên tiếng việc Trung Quốc điều thêm tàu đến bãi Ba Đầu](#)

Bộ Ngoại giao Việt Nam: [Nội dung Hội báo thường kỳ lần thứ 8 năm 2021](#)

Quảng Ninh: Bảo vệ ngư dân hoạt động trên vùng biển Vịnh Bắc Bộ

Trước việc Trung Quốc ban hành lệnh cấm đánh cá đơn phương áp dụng trên một phạm vi bao phủ cả những vùng biển thuộc quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam, UBND tỉnh Quảng Ninh vừa có văn bản về việc “tăng cường đảm bảo an toàn tàu cá và ngư dân khi hoạt động trên vùng biển Vịnh Bắc bộ”.

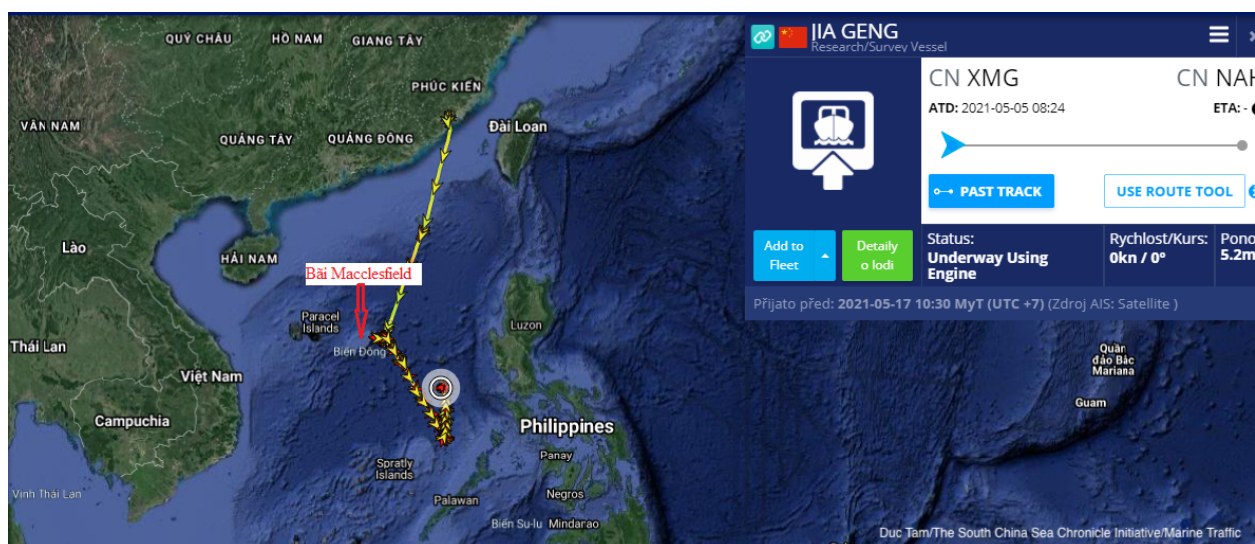
Theo đó, UBND tỉnh Quảng Ninh yêu cầu Sở NN-PTNT chủ trì, phối hợp với Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh, UBND các địa phương có liên quan thông báo cho ngư dân biết về lệnh cấm đánh bắt cá của Trung Quốc và khẳng định lệnh không có giá trị đối với những vùng biển thuộc quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam. Đồng thời, động viên ngư dân bám biển sản xuất bình thường trong phạm vi vùng biển của Việt Nam và hướng dẫn ngư dân tổ chức thành đoàn, đội khi đi sản xuất để hỗ trợ nhau trên biển, kết hợp với bảo vệ chủ quyền vùng biển Việt Nam; cảnh giác, đề phòng lực lượng chấp pháp phía Trung Quốc bắt giữ, xử lý, đâm va gây thiệt hại về tài sản.

Xem thêm:

Báo Nông nghiệp ngày 13/5/2021: [Quảng Ninh: Bảo vệ ngư dân hoạt động trên vùng biển Vịnh Bắc Bộ](#)

Tàu nghiên cứu Trung Quốc hoạt động ở vùng đặc quyền kinh tế của Philippines

Ngày 5/5/2021, tàu nghiên cứu biển Gia Canh (Jia Geng) của Trung Quốc rời cảng Hạ Môn và hoạt động tại khu vực phía đông bãi Macclesfield từ 30 đến 60 hải lý từ ngày 7 đến 10/5. Từ ngày 12/5, Gia Canh bắt đầu đi vào vùng đặc quyền kinh tế của Philippines sau đó đã tác nghiệp tại khu vực phía đông bắc bãi Cỏ Rong và vùng biển phía tây Philippines cách bờ biển nước này từ 90 đến 120 hải lý.

Sơ đồ hoạt động của tàu nghiên cứu Gia Canh tại vùng đặc quyền kinh tế của Philippines. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Một tàu nghiên cứu biển khác của Trung Quốc là Thực Nghiệm 2 (Shiyan 2) cũng đã hoạt động trong vùng đặc quyền kinh tế của Philippines ngày 14 và 15/5 với khoảng cách gần nhất đến bờ biển nước này khoảng 190 hải lý, cách bãi Scarborough khoảng 80 đến 90 hải lý về phía tây bắc. Trước đó, Thực Nghiệm 2 đã di chuyển qua phía đông bãi Macclesfield từ 2/5 xuống quần đảo Trường Sa. Tàu đã tắt thiết bị AIS ngay khi qua bãi Macclesfield và chỉ có tín hiệu tại đá Vành Khăn vào ngày 9/5. Tuy nhiên căn cứ vào khoảng cách và tốc độ có thể dự đoán tàu đã có mặt tại Trường Sa khoảng ngày 4/5 song không rõ khu vực tác nghiệp. Từ ngày 11/5, tàu hoạt động theo trục Bắc – Nam tại giữa Biển Đông cách bờ biển Philippines từ 190 đến 280 hải lý.

Sơ đồ hoạt động của tàu Thực Nghiệm 2. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Nội bộ Philippines bất đồng về Biển Đông

Các quan chức Philippines đang có những quan điểm khác nhau về vấn đề Biển Đông, trên nhiều phương diện.

Ngày 9/5/2021, Phó tổng thống Philippines Leni Robredo đã lên tiếng chỉ trích việc Tổng thống Rodrigo Duterte ngày 5/5 đã gọi phán quyết của Tòa trọng tài quốc tế hồi năm 2016 về Biển Đông chỉ là “mảnh giấy” để “vứt sọt rác”.

Ngoài ra, trên phương diện pháp lý, ngày 11/5, người phát ngôn Phủ Tổng thống Philippines Harry Roque bất ngờ phát ngôn rằng bãi Ba Đầu không thuộc vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của Philippines mà nằm trong lãnh hải của hai thực thể mà Trung Quốc và Việt Nam đang đóng giữ.

Ngay hôm sau, ngày 12/5, Lực lượng đặc nhiệm quốc gia về Biển Đông của Philippines (NTF-WPS) đã phản bác lại bình luận của ông Roque, tái khẳng định quan điểm cho rằng bãi Ba Đầu thuộc EEZ của Philippines. Lực lượng này cũng bổ sung rằng bãi Ba Đầu không chỉ nằm trong EEZ của Philippines mà còn nằm trong lãnh hải của nước này.

Trước đó, ngày 11/5, Ngoại trưởng Locsin đăng trên Twitter rằng: “Hãy thôi nói về vấn đề này và để đó cho Bộ Ngoại giao của tôi... Bộ Ngoại giao có độc quyền về chính sách đối ngoại”.

Xem thêm:

Thanh Niên ngày 11/5/2021: [Nội bộ Philippines bất đồng về Biển Đông](#)

Inquirer ngày 11/5/2021: [Roque: Julian Felipe Reef was never in PH possession](#)

Rappler ngày 12/5/2021: [Locsin to Roque: Leave foreign affairs matters to me](#)

Rappler ngày 12/5/2021: [West PH Sea task force corrects Roque: Julian Felipe Reef within EEZ](#)

Hội nghị Ngoại trưởng ASEAN – Trung Quốc sẽ diễn ra vào tháng 6

Nguồn tin ngoại giao từ ASEAN cho biết các ngoại trưởng ASEAN và Trung Quốc dự kiến sẽ gặp mặt trực tiếp vào ngày 7-8/6, có thể tại Trung Quốc. Đây là lần đầu tiên ngoại trưởng Trung Quốc và ASEAN gặp mặt trực tiếp kể từ tháng 2/2020.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 14/5/2021: [China looks to one-up US with face-to-face ASEAN talks](#)

II- LẬP TRƯỜNG MỸ - TRUNG - NGA VỀ CHỦ NGHĨA ĐA PHƯƠNG

Tại cuộc tranh luận cấp cao của Hội đồng Bảo an Liên Hợp quốc về chủ đề về giữ vững chủ nghĩa đa phương và Hệ thống Quốc tế lấy Liên Hợp Quốc làm trung tâm, các nước Mỹ, Trung Quốc và Nga đã đưa ra quan điểm của mình về chủ nghĩa đa phương. Nga và Trung Quốc có nhiều điểm tương đồng với nhau và nhiều khác biệt với quan điểm của Mỹ. Cuộc tranh luận này là sáng kiến của Trung Quốc trong nghị trình tháng Chủ tịch Hội đồng Bảo an Liên Hợp quốc.

Trung Quốc

Dưới đây là trích dẫn bài phát biểu của Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị với tựa đề “Chúng ta hãy đoàn kết và đưa chủ nghĩa đa phương chân chính vào thực tiễn”.

“Tháng 9 năm ngoái, tại Cuộc họp cấp cao Kỷ niệm 75 năm Ngày thành lập Liên hợp quốc, Chủ tịch Tập Cận Bình đã giải thích về bản chất của chủ nghĩa đa phương và nhấn mạnh tầm quan trọng của việc lấy chủ nghĩa đa phương như là con đường phía trước. Các nhà lãnh đạo của tất cả các quốc gia cũng nhắc lại, trong tuyên bố nhân kỷ niệm 75 năm thành lập LHQ, rằng chủ nghĩa đa phương không chỉ là một lựa chọn mà là một sự cần thiết...”

Lấy bối cảnh thế giới đang phải trải qua đại dịch và “những thay đổi sâu sắc hiếm thấy trong 100 năm qua, Trung Quốc muốn đề xuất:

- (1) Các nước nên hợp tác đôi bên cùng có lợi, không phải trò chơi có tổng bằng không.

- (2) Các nước nên theo đuổi công bằng và công lý, không bắt nạt hay bá quyền
- (3) Các nước nên tập trung vào hành động thực chất hơn là tuyên truyền khoa trương
- (4) Các nước nên tôn trọng sự đa dạng thay vì tìm kiếm quyền lực tối cao cho riêng mình. Mỗi quốc gia đều có lịch sử và văn hóa riêng, và cần phải có một con đường phát triển phù hợp với thực tế của riêng mình. Sự đa dạng này cùng với các giá trị chung về hòa bình, phát triển, công bằng, dân chủ và tự do sẽ giải phóng sức mạnh to lớn của chủ nghĩa đa phương. Tuy nhiên, mặt khác, việc chia cắt thế giới theo dòng ý thức hệ xung đột với tinh thần đa phương và là một sự thụt lùi trong lịch sử.
- (5) Nâng cao tầm quan trọng của phát triển ngang với hoà bình là một sáng kiến cần thiết của LHQ. Điều quan trọng bây giờ với LHQ là cần xây dựng hiệu quả hơn sự đồng thuận toàn cầu và thúc đẩy hòa bình và nhân quyền thông qua phát triển. LHQ cần chú ý hơn về những khó khăn mà các nước đang phát triển phải đối mặt, làm cho tiếng nói của họ được lắng nghe, giải quyết các mối quan tâm và bảo vệ quyền và lợi ích của họ.”

Ông Vương Nghị nói Trung Quốc vẫn sẽ tiếp tục là nhà xây dựng hoà bình thế giới, đóng góp vào sự phát triển toàn cầu, bảo vệ trật tự quốc tế, và là nhà cung cấp các dịch vụ công ích. Trung Quốc sẽ tích cực đưa chủ nghĩa đa phương và Liên hợp quốc tiến lên từ một điểm xuất phát mới và nỗ lực xây dựng một cộng đồng với “một tương lai chung cho nhân loại”.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 8/5/2021: [Remarks by State Councilor and Foreign Minister Wang Yi at the United Nations Security Council High-level Meeting on the Theme "Maintenance of International Peace and Security: Upholding Multilateralism and the United Nations-centered International System"](#)

Nga

Ngoại trưởng Nga Sergei Lavrov nhấn mạnh LHQ là trụ cột của trật tự thế giới hiện đại.

Ông Lavrov kêu gọi các nước “tuân thủ vô điều kiện” Hiến chương Liên hợp quốc khi xây dựng chính sách đối ngoại, bao gồm tôn trọng chủ quyền và đảm bảo không can thiệp vào công việc nội bộ nước khác.

“Nếu tất cả chúng ta thực sự nói rằng chúng ta ủng hộ chủ nghĩa đa phương, thì chúng ta hãy thành thật cùng nhau cố gắng tìm cách thiết lập nó một cách chính đáng mà không cố gắng chứng minh vị thế của bất kỳ ai hoặc làm suy yếu quyền của bất kỳ ai,” ông nói.

Ngoại trưởng Nga cũng trực tiếp phê phán tâm lý trừng phạt có tính bá quyền của Mỹ và các nước phương Tây đối với các nước từ chối chấp nhận đường lối của họ. Ông Lavrov cho rằng các biện pháp trừng phạt đơn phương mà phương Tây đưa ra không có cơ sở pháp lý quốc tế.

Xem thêm:

UN News ngày 7/5/2021: [Security Council upholds role of multilateralism in a complex world](#)

Global Times ngày 7/5/2021: [Washington's 'small clique' politics exposed as China, Russia battle with US over 'rules', 'multilateralism' at UN](#)

Hoa Kỳ

Trong bài phát biểu của mình, Ngoại trưởng Mỹ Antony J. Blinken nói rằng chủ nghĩa đa phương vẫn là công cụ tốt nhất để giải quyết các thách thức toàn cầu. Hoa Kỳ sẽ làm việc thông qua các thể chế đa phương để ngăn chặn COVID-19 và giải quyết cuộc khủng hoảng khí hậu, và sẽ tuân thủ các nguyên tắc cốt lõi của trật tự quốc tế như bấy lâu nay. Hoa Kỳ cũng sẵn sàng hợp tác cùng bất kỳ nước nào, bất kể khác biệt, về những vấn đề này, và những vấn đề khác như sử dụng vũ khí hạt nhân, hỗ trợ nhân đạo, và quản lý các cuộc xung đột chết người.

Đồng thời, Hoa Kỳ sẽ tiếp tục chống lại mạnh mẽ khi thấy các quốc gia phá hoại trật tự quốc tế, tăng lờ các luật lệ đã được công nhận hoặc tùy tiện vi phạm các luật lệ đó.

Để hệ thống đa phương hoạt động hiệu quả, Hoa Kỳ đưa ra những đề xuất:

- (1) Tất cả các thành viên phải đáp ứng các cam kết của họ - đặc biệt là các cam kết ràng buộc về mặt pháp lý.
- (2) Thứ hai, nhân quyền và phẩm giá phải là cốt lõi của trật tự quốc tế. Đơn vị cơ bản cấu thành nên Liên hợp quốc - từ câu đầu tiên của Hiến chương - không chỉ là nhà nước quốc gia mà còn là con người. Ông Blinken lập luận phản biện lại lý lẽ của Trung Quốc: Một số người cho rằng những gì các chính phủ làm trong biên giới của họ là việc riêng của họ, và rằng nhân quyền là những giá trị chủ quan thay đổi từ xã hội này sang xã hội khác. Nhưng Tuyên ngôn Quốc tế về Quyền con người bắt đầu bằng từ “phổ quát” bởi vì các quốc gia của chúng ta đồng ý rằng mọi người, ở mọi nơi, đều có những quyền nhất định. Việc khẳng định quyền tài phán trong nước không có nghĩa rằng một nhà nước có thể nô lệ hóa, tra tấn, làm biến mất, tẩy rửa sắc tộc cho người dân của họ hoặc vi phạm nhân quyền của họ theo bất kỳ cách nào khác.

- (3) Và dựa trên điều thứ hai, Liên Hợp Quốc cần dựa trên nguyên tắc các quốc gia thành viên đều bình đẳng về chủ quyền.

Một quốc gia được coi là không tôn trọng nguyên tắc đó khi nó có ý định vẽ lại biên giới của một quốc gia khác; hoặc tìm cách giải quyết các tranh chấp lãnh thổ bằng cách sử dụng hoặc đe dọa vũ lực; hoặc khi một quốc gia tuyên bố rằng họ có quyền có phạm vi ảnh hưởng để ra lệnh hoặc ép buộc các lựa chọn và quyết định của một quốc gia khác. Và một quốc gia tỏ ra khinh thường nguyên tắc đó khi nhắm mục tiêu vào một quốc gia khác với chiến dịch phát tán thông tin sai lệch hoặc sử dụng tham nhũng như một vũ khí, phá hoại các cuộc bầu cử tự do và công bằng và các thể chế dân chủ của các quốc gia khác, hoặc truy lùng các nhà báo hoặc nhà bất đồng chính kiến ở nước ngoài...

Ngoại trưởng Mỹ khẳng định rằng dưới thời chính quyền Biden-Harris, Hoa Kỳ đã tái tham gia mạnh mẽ vào các thể chế đa phương.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ ngày 7/5/2021: [Secretary Antony J. Blinken Virtual Remarks at the UN Security Council Open Debate on Multilateralism](#)

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc: Trung Quốc và Nga luôn sát cánh, ủng hộ lẫn nhau trong các vấn đề liên quan đến lợi ích cốt lõi

Tại buổi họp báo ngày 10/5/2021, khi được đề nghị bình luận về những phát biểu của Tổng thống Nga Putin tại cuộc duyệt binh kỷ niệm 76 năm chiến thắng của Liên Xô trong Chiến tranh Vệ quốc chống lại Đức quốc xã, bà Hoa Xuân Oánh nói rằng trong vài năm qua, một quốc gia đã nhất định theo đuổi chính sách sai lầm của chủ nghĩa đơn phương và chủ nghĩa bảo hộ, bám vào tư duy trò chơi tổng bằng không và thổi phồng sự khác biệt về hệ tư tưởng và hệ thống chính trị nhằm tạo ra bè phái, chia rẽ và theo đuổi chính trị khôi. Trong bối cảnh đó, Trung Quốc và Nga luôn sát cánh, ủng hộ lẫn nhau trong các vấn đề liên quan đến lợi ích cốt lõi, kiên quyết bác bỏ chủ nghĩa bá quyền, bắt nạt và cùng nhau duy trì công bằng và công bằng quốc tế. Đối mặt với đại dịch kéo dài một thế kỷ và những thay đổi, Trung Quốc sẽ tiếp tục hợp tác với Nga và phần còn lại của cộng đồng quốc tế để bảo vệ chiến thắng của Thế chiến II và nền hòa bình đã rất khó khăn để giành được, bảo vệ vững chắc hệ thống quốc tế lấy Liên hợp quốc làm trung tâm và trật tự quốc tế dựa trên luật pháp quốc tế, tuân thủ giá trị chung của hòa bình, phát triển, công bằng, công lý, dân chủ và tự do được nắm giữ bởi tất cả mọi người và xây dựng một cộng đồng với một tương lai chung cho nhân loại.

Xem thêm:

III- CHUYỂN ĐỘNG ẨN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Các nhà tình báo Anh cảnh báo chính quyền địa phương về những rủi ro công nghệ của "thành phố thông minh"

Các điệp viên Anh cảnh báo, công nghệ thành phố thông minh được thiết kế để hợp lý hóa các dịch vụ công có thể là một “mục tiêu hấp dẫn” đối với các quốc gia thù địch đang tìm cách phá vỡ cơ sở hạ tầng của Anh hoặc đánh cắp dữ liệu nhạy cảm.

Sự can thiệp của Trung tâm An ninh mạng Quốc gia, một nhánh của Tổng bộ thông tin chính phủ (GCHQ), phản ánh mối lo ngại ngày càng tăng trong cộng đồng tình báo rằng chính quyền địa phương có thể vô tình ký vào các hợp đồng rủi ro có thể khiến họ bị tấn công mạng hoặc xâm phạm quyền riêng tư của các cá nhân. Tờ *Financial Times* đã phát hiện ra một thỏa thuận đã bị hủy bỏ vào phút chót liên quan đến hội đồng Bournemouth ở Dorset, vốn đang chuẩn bị ký hợp đồng với công ty thương mại điện tử Trung Quốc Alibaba để cung cấp dịch vụ “địa điểm thông minh”.

Xem thêm:

Financial Times ngày 7/5/2021: [UK spies warn local authorities over ‘smart city’ tech risks](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Nhật Bản tập trận chung với Pháp, Mỹ và Australia, diễn tập tái chiếm đảo

Ngày 11/5/2021, Nhật Bản đã bắt đầu cuộc tập trận chung ARC21 quy mô lớn với Pháp, Mỹ và Australia nhằm tăng cường hợp tác trước các hành động leo thang của Trung Quốc. ARC21 bao gồm các hoạt động tập trận trên không, trên bộ và trên biển kéo dài đến ngày 17/5/2021.

Trong ba ngày đầu tiên, các binh lính của Nhật Bản, Mỹ và Pháp sẽ đóng quân tại căn cứ Ainoura của Lực lượng phòng vệ mặt đất Nhật Bản ở Nagasaki để lên kế hoạch cho các hoạt động, hai ngày tiếp theo họ sẽ được đưa đến trung tâm huấn luyện Kirishima để tham gia diễn tập tác chiến đô thị tại một cơ sở được thiết kế giống như một hòn đảo ngoài khơi trước khi 4 bên tham gia diễn tập hải quân và không quân tại Biển Hoa Đông.

Khoảng 100 binh lính thuộc Lữ đoàn triển khai đồ bộ nhanh vốn được mệnh danh là “Thủy quân lục chiến Nhật Bản” sẽ tham gia cuộc tập trận cùng với khoảng 60 binh sỹ của quân đội Pháp và

60 thủy quân lục chiến Hoa Kỳ. Bốn máy bay Osprey của Thủy quân lục chiến Mỹ đóng tại căn cứ không quân Kanoya, tỉnh Kagoshima cùng với các trực thăng của Lục quân Nhật Bản và hải quân Pháp cũng tham gia cuộc tập trận.

Phía Hải quân Hoa Kỳ đã cử tàu đổ bộ USS New Orleans trong khi Hải quân Australia triển khai một tàu khu trục nhỏ tham gia cuộc tập trận lần này. Một lực lượng đổ bộ của bốn nước đã tập hợp ngoài khơi miền nam Nhật Bản để diễn tập tái chiếm một hòn đảo sau cuộc xâm lược của một lực lượng mô phỏng của đối phương. Mặc dù không bên nào xác nhận, nhưng “kẻ thù” trong kịch bản này chính là Trung Quốc và chiến trường có lẽ là một hòn đảo thuộc quần đảo Senkaku nơi hiện do Nhật Bản kiểm soát nhưng cả Nhật Bản và Trung Quốc đều tuyên bố chủ quyền.

Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Kishi Nobuo cho biết ARC21 diễn ra khi Tokyo nỗ lực tăng cường hợp tác quốc phòng với “các quốc gia cùng chí hướng” ngoài Hoa Kỳ. Pháp là “quốc gia châu Âu duy nhất có sự hiện diện quân sự thường trực ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương”. “Đây cũng là một quốc gia có cùng chí hướng, chia sẻ với Nhật Bản tầm nhìn về một Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở, ông Kishi cho biết thêm.

Tại cuộc họp báo ngày 13/5, Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Hoa Xuân Oánh đã lên tiếng chỉ trích cuộc tập trận quân sự chung giữa Pháp, Nhật, Mỹ và Australia ở miền nam Nhật Bản. Bà Hoa Xuân Oánh nói “cái gọi là cuộc diễn tập chung này hoàn toàn không ảnh hưởng đến Trung Quốc, nó chỉ khiến họ tốn nhiên liệu. Tôi hy vọng họ sẽ sử dụng thời gian và nguồn lực cho quốc gia của mình và đóng góp nhiều hơn nữa để chống lại đại dịch coronavirus tại đất nước họ và trên thế giới”, bà Oánh nói.

Xem thêm:

The Japan Times ngày 11/5/2021: [Japan ground troops begin joint military drill with U.S. and France](#)

Nikkei Asia ngày 11/5/2021: [Japan embarks on joint military maneuvers with US, France, Australia](#)

Forbes ngày 14/5/2021: [Four Countries Are Massing Ships And Troops To Practice Retaking An Island From The Chinese](#)

Yahoo News/ANI ngày 13/5/2021: [Japan military drills with US, France are 'waste of fuel': China](#)

Ủy ban Thượng viện Hoa Kỳ thông qua Đạo luật Biên giới vô tận nhằm giải quyết thách thức Trung Quốc

Như đã đề cập trong Bản Tin Biển Đông Số 62, vào ngày 21/4/2021, một nhóm các nhà lập pháp lưỡng đảng do Lãnh đạo Đa số Thượng viện Chuck Schumer dẫn đầu đã giới thiệu Đạo luật Biên giới vô tận (“Endless Frontier Act”), nhằm nâng cao khả năng cạnh tranh của Mỹ với Trung Quốc bằng cách thúc đẩy tiến bộ công nghệ trong nước và khả năng tự chủ của chuỗi cung ứng. Dự luật cung cấp 100 tỷ USD đầu tư cho “các lĩnh vực công nghệ quan trọng đối với an ninh quốc gia” và đã được Nhà Trắng tán thành. Dự luật sẽ thành lập một Tổng cục Công nghệ và Đổi mới trong Quỹ Khoa học Quốc gia và thiết lập một chương trình trung tâm công nghệ khu vực.

Theo tờ *Reuters* ngày 13/5/2021, Ủy ban thương mại, khoa học & vận tải của Thượng viện Hoa Kỳ đã bỏ phiếu 24-4 thông qua dự luật. Dự luật vẫn phải đợi được Thượng viện Hoa Kỳ thông qua và Hạ viện Hoa Kỳ đang nỗ lực tương tự.

Xem thêm:

Reuters ngày 13/5/2021: [U.S. Senate panel approves tech bill to address China](#)

U.S. Senate Committee on Commerce, Science and Transportation: [Committee Approves Nine Bills, Including Endless Frontier Act, and Two Nominations](#)

Hoa Kỳ đồng ý loại bỏ Xiaomi khỏi danh sách đen sau khi bị kiện

Tập đoàn điện thoại thông minh Xiaomi và chính phủ Hoa Kỳ đã đạt được một thỏa thuận để Xiaomi được rút tên khỏi danh sách đen của chính quyền Trump có thể hạn chế đầu tư của Mỹ vào nhà sản xuất điện thoại thông minh Trung Quốc.

Tập đoàn Xiaomi đã khởi kiện chính phủ Hoa Kỳ vào đầu năm nay, sau khi Bộ Quốc phòng Mỹ dưới thời cựu Tổng thống Donald Trump ban hành lệnh chỉ định công ty là Công ty Quân đội Trung Quốc Cộng sản, điều này sẽ dẫn đến việc công ty bị hủy niêm yết khỏi các sàn giao dịch của Mỹ và bị xóa tên khỏi các chỉ số chuẩn toàn cầu.

Hiện không rõ thỏa thuận có bao gồm bất kỳ điều kiện nào để Xiaomi được xóa tên khỏi danh sách đen. Các bên liên quan đang đàm phán về các điều khoản cụ thể và sẽ đệ trình một đề xuất chung trước ngày 20/5/2021.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 12/5/2021: [U.S. Agrees to Remove Xiaomi From Blacklist After Lawsuit](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Lầu Năm Góc trì hoãn báo cáo về các công ty Trung Quốc có quan hệ với quân đội Trung Quốc

Lầu Năm Góc được Quốc hội Hoa Kỳ yêu cầu phải đưa ra một báo cáo trước ngày 15/4/2021 về các công ty Trung Quốc có các mối quan hệ với quân đội Trung Quốc. Tuy nhiên, Financial Times dẫn hai nguồn tin có hiểu biết về báo cáo cho biết Lầu Năm Góc đã nói với các nhà lập pháp rằng họ đã không thể hoàn thành kịp thời hạn, và sẽ đệ trình báo cáo trước tháng Mười. Người Phát ngôn Bộ Quốc phòng Mỹ không cho biết lý do trì hoãn.

Sự chậm trễ xảy ra trong bối cảnh chính quyền Biden đang xem xét quyết định có hay không tiếp tục duy trì lệnh hành pháp do cựu Tổng thống Donald Trump đã ký, cấm người Mỹ đầu tư vào các công ty Trung Quốc có tên trong danh sách đen của Lầu Năm Góc trước đây.

Xem thêm:

Financial Times ngày 13/5/2021: [Pentagon delays report on Chinese companies with military ties](#)

Bộ trưởng Quốc phòng Anh: Nước Anh không còn cần một quân đội cồng kềnh chống lại chiến tranh truyền thống

Trong một bài bình luận về sự kiện Hạm đội tàu chiến quyền lực nhất nước Anh dẫn đầu bởi HMS Queen Elizabeth bắt đầu chuyến hải trình với trọng tâm là khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, tờ The Wall Street Journal dẫn lời Bộ trưởng Quốc phòng Anh Ben Wallace cho biết nước Anh không còn cần một đội quân đông đúc có thể chống lại một cuộc chiến tranh truyền thống. Thay vào đó, họ cần một lực lượng quân sự nhỏ hơn nhưng được trang bị tốt hơn được triển khai ở nước ngoài để giúp đỡ các đồng minh và ngăn chặn kẻ thù ở các khu vực tranh chấp trên toàn cầu.

Xem thêm:

The Wall Street Journal ngày 13/5/2021: [U.K.'s Biggest Naval Fleet in Decades to Flex Muscle With Eye on China and U.S.](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Các công ty Đức có thể phải rút khỏi Tân Cương khi Luật chuỗi cung ứng mới của Đức có hiệu lực

Một báo cáo do Đơn vị nghiên cứu của Quốc hội Đức tổng hợp đã kết luận rằng Luật chuỗi cung ứng mới của Đức, được nội các đưa ra vào tháng 3/2021, có thể sẽ đồng nghĩa với việc các công

ty Đức phải rút khỏi Tân Cương và các chuỗi cung ứng liên quan. Nếu không, họ sẽ phải đối mặt với tiền phạt hoặc thậm chí truy tố hình sự.

Báo cáo nêu rõ tên các hãng Volkswagen, Adidas, Puma, BMW, Bosch, Siemens và BASF.

Xem thêm:

Süddeutsche Zeitung ngày 16/5/2021: [China: Deutsche Firmen in der Bredouille](#)

IV- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Trung Quốc đang đóng ba tàu giám sát thủy âm mới

Hình ảnh vệ tinh cho thấy Trung Quốc có thể sắp có thêm ba tàu giám sát thủy âm lớp Đông Giang Type 927 trong đó có 2 tàu sắp hoàn thành và một tàu có kích thước lớn hơn đang được đóng tại nhà máy đóng tàu Bột Hải. Sau khi hoàn thành, Hải quân Trung Quốc sẽ có 5 chiếc Type 927 được thiết kế kiểu hai thân tương tự như chiếc USNS Impeccable của Hải quân Hoa Kỳ với nhiệm vụ phát hiện và theo dõi các tàu ngầm với các hệ thống giám sát chủ động và thụ động. Những chiếc Type thông thường có chiều dài 90 mét, trong khi tàu lớn hơn có kích thước tổng thể ước tính là 100 mét. Hiện vẫn chưa có thông tin thêm về trang bị và tính năng cụ thể của ba tàu mới nhưng chúng hứa hẹn sẽ giúp gia tăng đáng kể khả năng giám sát tàu ngầm của Trung Quốc.

Một số nguồn tin cũng lưu ý thêm rằng khả năng giám sát của hải quân Trung Quốc được tăng cường bởi các tàu nghiên cứu thủy âm được vận hành bởi các cơ quan phi quân sự như Viện Âm học của Viện hàn lâm Khoa học Trung Quốc. Trước đó, vào cuối năm 2019, tàu nghiên cứu biển Thực Nghiệm 1 (Shiyan 1), thuộc sở hữu của Viện hàn lâm Khoa học Trung Quốc đã bị các tàu chiến Ấn Độ trục xuất khi hoạt động trái phép tại vùng biển thuộc vùng đặc quyền kinh tế của Ấn Độ gần Andaman và đảo Nicobar (ngoài khơi vịnh Bengal).

Xem thêm:

Janes ngày 10/5/2021: [China bolstering its submarine ocean surveillance capabilities](#)

South China Morning Post ngày 4/12/2019: [Chinese research vessel expelled by Indian warship for operating near Andaman and Nicobar Islands](#)

Báo cáo của Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc cho thấy dân số Trung Quốc giảm dần và già đi

Hôm thứ Ba ngày 11/5/2021, Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc đã công bố kết quả điều tra dân số quốc gia năm 2020 của Trung Quốc. Mặc dù tổng dân số vẫn tiếp tục tăng nhưng đã chậm lại. Năm 2019, dân số Trung Quốc là 1,4 tỷ người thì đến năm 2020, tổng dân số chỉ đạt hơn 1,411 tỷ người. Tỷ lệ sinh giảm từ 2,1 xuống còn 1,3.

Dân số Trung Quốc cũng đang già đi nhanh chóng. Người trên 60 tuổi hiện chiếm 18,7%, tăng so với mức 13% của năm 2010. Những người trong độ tuổi 14-59 chiếm 63% dân số, giảm 7% kể từ năm 2010.

Xem thêm:

Cục Thống kê Trung Quốc ngày 11/5/2021: [第七次全国人口普查主要数据情况](#)

Caixin ngày 11/5/2021: [七普数据出炉:总人口低速增长达141178万 2020年新生儿回落到1200万](#)

V- QUAN HỆ MỸ - TRUNG QUỐC

Chính quyền Joe Biden mong muốn thiết lập đường dây nóng quốc phòng với Trung Quốc

Một quan chức quốc phòng cấp cao của Mỹ cho biết, chính quyền Biden đang tìm cách tránh leo thang căng thẳng với Trung Quốc bằng các kênh hợp tác để giảm nguy cơ “va chạm” của máy bay, tàu chiến và quân đội tại châu Á - Thái Bình Dương.

Việc thúc đẩy thêm nhiều đường dây nóng quốc phòng sẽ diễn ra trong chuyến đi của Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin đến Singapore để tham dự Đối thoại Shangri-La, hội nghị thượng đỉnh quốc phòng hàng đầu trong khu vực. Bộ trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ sẽ có cơ hội trao đổi với người đồng cấp Ngụy Phượng Hòa bên phía Trung Quốc về vấn đề ưu tiên liên lạc khi khủng hoảng nhằm giảm thiểu rủi ro ở các khu vực như Biển Đông. Ý tưởng này nhằm ngăn chặn nguy cơ cho một cuộc xung đột tiềm tàng, đặc biệt khi hải quân Trung Quốc mở rộng phạm vi sang Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và đang ngày càng “hung hăng” ở Tây Thái Bình Dương.

Quan chức quốc phòng cấp cao cho biết thêm, “thách thức chủ yếu là Trung Quốc chưa bao giờ dễ tiếp nhận và thực hiện theo các ý tưởng của Mỹ”. Những cuộc đối thoại giữa hai bên về việc cải thiện thông tin liên lạc quốc phòng đã không đạt được tiến bộ nào trong thời gian từ 2018 đến 2020. Tuy nhiên, mong muốn về một đường dây nóng đã được thắp sáng trở lại khi trong tuần

này, Kurt Campbell người phụ trách châu Á tại Hội đồng An ninh Quốc gia Hoa Kỳ nói rằng, Trung Quốc nên “suy nghĩ lại về tình trạng xung đột trước đây của họ”.

Các chuyên gia đánh giá, bất kỳ xung đột nào giữa Mỹ và Trung Quốc cũng có khả năng bắt nguồn từ sự leo thang quân sự kéo dài hơn là một cuộc đụng độ ngẫu nhiên của máy bay và tàu chiến. Việc chính quyền Biden thúc đẩy thiết lập đường dây nóng quốc phòng có thể giúp giảm thiểu chỉ trích từ Bắc Kinh hoặc các quốc gia khác đổ lỗi cho Washington về việc gia tăng căng thẳng trong khu vực.

Xem thêm:

Foreign Policy ngày 10/5/2021: [Biden Looks for Defense Hotline With China](#)

Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại Trung Quốc: Các doanh nghiệp Hoa Kỳ bị tổn thương ở cấp độ địa phương tại Trung Quốc trong bối cảnh căng thẳng quan hệ Mỹ - Trung. Hai quốc gia nên mở lại đường dây liên lạc

“Chúng tôi cảm thấy rằng các quan chức địa phương đang phản ứng với mức độ căng thẳng trong mối quan hệ bằng cách chỉ đi theo con đường an toàn hơn, đó là ưu tiên cho ngành công nghiệp trong nước,” Chủ tịch Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại Trung Quốc Greg Gilligan phát biểu trong cuộc họp báo hôm thứ Ba công bố sách trắng hàng năm.

Ông nói thêm rằng việc thực hiện các quy tắc dành cho các nhà đầu tư quốc tế “đặc biệt là ở các tỉnh và thành phố nơi các thành viên của chúng tôi kinh doanh” bị chậm lại trong thời kỳ quan hệ Trung Quốc-Hoa Kỳ trở nên tồi tệ. Phòng Thương mại Hoa Kỳ nói trong cuốn sách trắng rằng hai quốc gia nên giảm bớt “những lời hùng biện vô ích” và mở lại các đường dây liên lạc.

Trong khi đó, Người Phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc chối bỏ rằng Trung Quốc đưa ra các hạn chế theo chủ nghĩa bảo hộ. Bà khẳng định chính phủ Trung Quốc chỉ làm những gì theo luật định mà không nhắm mục tiêu vào bất kỳ công ty hoặc quốc gia nào.

Gương mặt tiêu biểu của ngành ngoại giao Trung Quốc, bà Phó Oánh, đã có bài phát biểu tại buổi công bố Sách Trắng của Phòng Thương mại Hoa Kỳ, với tựa đề “Cộng đồng doanh nghiệp nên là trụ cột cho sự phát triển của quan hệ Trung-Mỹ.”

Xem thêm:

Bloomberg ngày 11/5/2021: [U.S. Firms Hurt at Local China Level Amid Tensions, AmCham Says](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại Trung Quốc: [2021 American Business in China White Paper](#)

South China Morning Post ngày 11/5/2021: [US-China tensions worsen treatment of foreign firms in China, AmCham says](#)

Reuters ngày 11/5/2021: [U.S. business lobby calls on China to play fair, warns of consumer boycott danger](#)

Weixin ngày 11/5/2021: [傅莹：工商界应作中美关系发展砥柱](#)

VI- QUAN HỆ ÚC - TRUNG

Các Viện Khổng Tử do Trung Quốc hậu thuẫn đối mặt với nguy cơ phải đóng cửa

Một phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao và Thương mại cho biết Thượng nghị sĩ Marise Payne (Bộ trưởng ngoại giao) sẽ quyết định có hay không hủy hợp đồng của các viện này trên cơ sở xem xét “từng trường hợp cụ thể”, nhưng tất cả 13 trường đại học của Úc dự kiến sẽ phải đệ trình các hợp đồng để xem xét trước hạn chót ngày 10/6/2021.

Xem thêm:

Brisbane Times ngày 10/5/2021: [Confucius Institutes in Australian universities face closures under veto laws](#)

VII- QUAN HỆ EU - TRUNG QUỐC

Phó Oánh viết trên tờ báo tại EU về chủ nghĩa đa phương: châu Âu cần tư duy độc lập khỏi Mỹ

Trong bài viết đăng trên trang *EURACTIVE*, cựu Thứ trưởng ngoại giao và là một gương mặt ngoại giao tiêu biểu của Trung Quốc, bà Phó Oánh (傅莹) đã viết rằng tại Trung Quốc, chủ nghĩa đa phương được hiểu là tìm kiếm đồng thuận thông qua tham vấn và quản lý các vấn đề cùng quan tâm thông qua hợp tác vì lợi ích chung và hai bên cùng có lợi. Theo nghĩa này, Trung Quốc và châu Âu có chung lợi ích trong việc duy trì chủ nghĩa đa phương.

Bài viết có đoạn: “Trong khi căng thẳng giữa Trung Quốc và Mỹ đang tác động đến thế giới và tình hình chính trị ngày càng phức tạp, châu Âu cần không gian cho tư duy độc lập. Không có nhu cầu hoặc lý do gì để Bắc Kinh hoặc Washington yêu cầu các nước châu Âu đứng về phía nào. Châu Âu đã phát triển quan hệ đối tác chặt chẽ với cả Trung Quốc và Mỹ, điều đó có nghĩa là lợi ích của họ sẽ bị suy giảm cho dù đứng về bên nào. Hơn nữa, để duy trì tính toàn vẹn của hệ

thống toàn cầu, châu Âu có trách nhiệm thuyết phục và giúp Trung Quốc và Mỹ vật lộn với những khác biệt của họ, thay vì mở rộng mâu thuẫn và thậm chí chia rẽ thế giới.”

Xem thêm:

EURACTIVE ngày 6/5/2021: [How China Views Multilateralism](#)

Các nhà lập pháp liên hệ EU dự định kiến nghị đóng băng thảo luận về Thỏa thuận đầu tư EU-Trung Quốc cho đến khi Bắc Kinh dỡ bỏ các lệnh trừng phạt

Các thành viên của Quốc hội EU có kế hoạch đưa ra một kiến nghị trong tháng này để đóng băng các cuộc thảo luận về Thỏa thuận đầu tư EU-Trung Quốc cho đến khi Bắc Kinh dỡ bỏ các lệnh trừng phạt, điều mà các nhà phân tích Trung Quốc cho rằng rất khó xảy ra. Việc đóng băng này cũng đồng nghĩa với việc tương lai Thỏa thuận được Quốc hội thông qua để có hiệu lực sẽ trở nên xa vời.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 8/5/2021: [China-EU investment deal on its last legs as MEPs unite in opposition](#)

Nữ hoàng Anh loan báo 31 dự thảo luật, trong đó có ba dự thảo liên quan tới Trung Quốc

Trong bài phát biểu dài 10 phút tại Viện quý tộc (thượng nghị viện) ngày 10/5/2021 khi chính thức khai mạc kỳ họp mới của Nghị viện, Nữ hoàng Anh đã vạch ra những ưu tiên của chính phủ trong năm tới, giới thiệu 31 dự luật mà các nghị sĩ và những người đồng cấp sẽ được yêu cầu xem xét và bỏ phiếu trong năm tới.

Trong số 31 dự luật được công bố, Dự luật Cơ quan Phát minh và Nghiên cứu cao cấp, Dự luật Đăng lý Tổ chức Nước ngoài và Dự luật Giám điệp có liên quan nhất đến Trung Quốc. Dự luật Giám điệp sẽ theo kiểu của Mỹ, buộc các đặc vụ nước ngoài đang hoạt động ở Anh phải đăng ký.

Xem thêm:

BBC ngày 11/5/2021: [Queen's Speech 2021: Key points at-a-glance](#)

Trung Quốc đe dọa sẽ nhắm vào Ericsson nếu Thụy Điển không bỏ lệnh cấm mạng 5G của Huawei

Trung Quốc đe dọa sẽ trả đũa Ericsson nếu Thụy Điển không bỏ lệnh cấm mạng 5G của Huawei. Một cơ quan truyền thông nhà nước Trung Quốc cho biết Bắc Kinh đang cho Thụy Điển một cơ hội cuối cùng để đảo ngược lệnh cấm đối với Huawei.

Vào tháng 10 năm ngoái, các nhà quản lý Thụy Điển đã cấm các nhà mạng không dây sử dụng thiết bị 5G của công ty Trung Quốc với lý do lo ngại về an ninh quốc gia. Huawei đang thách thức quyết định tại tòa án Thụy Điển, với phán quyết dự kiến sẽ diễn ra trong những tuần tới.

Người phát ngôn của Ericsson có trụ sở tại Stockholm từ chối bình luận. Người phát ngôn của Bộ ngoại thương Thụy Điển đã không trả lời yêu cầu bình luận. Cổ phiếu của Ericsson đã giảm gần 4% hôm thứ Ba, giao dịch thấp hơn một chút so với các công ty cùng ngành trong bối cảnh thị trường công nghệ đang giảm trên diện rộng.

Viễn cảnh bị trả đũa đã khiến Giám đốc điều hành Ericsson Börje Ekholm thay mặt Huawei thực hiện một chiến dịch vận động hành lang. Ông chỉ trích các chính trị gia Thụy Điển và trưng cầu luật sư giúp Huawei chống lại lệnh cấm của Thụy Điển. Ông cho biết Ericsson chỉ nhận được 1% doanh thu từ Thụy Điển, so với 8% từ Trung Quốc, nơi công ty sử dụng 13.000 người và điều hành một nhà máy.

Xem thêm:

The Wall Street Journal ngày 11/5/2021: [China Threatens Retaliation Against Ericsson if Sweden Doesn't Drop Huawei 5G Ban](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Ý muốn châu Âu thiết lập lại quan hệ với Trung Quốc trên nền tảng bình đẳng hơn

Vincenzo Amendola, Thứ trưởng phụ trách các vấn đề châu Âu trong nội các của Thủ tướng Mario Draghi, cho biết trong một cuộc phỏng vấn, Liên hiệp Châu Âu (EU) đang xem xét lại mối quan hệ của mình với Trung Quốc và theo hướng mà theo ông là tích cực hơn, không chỉ đơn thuần dựa trên thương mại và xuất khẩu như trước đây. EU muốn có một mối quan hệ cân bằng hơn với Trung Quốc, đảm bảo rằng hai bên có đi có lại, từ các tiêu chuẩn pháp lý đến các quy tắc cạnh tranh và sự hỗ trợ của nhà nước đối với các công ty tư nhân. "Thật không may" điều này không phải luôn luôn xảy ra trong quá khứ gần đây, ông nói thêm.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 11/5/2021: [Italy Wants Europe to Reset China Ties on More Equal Footing](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

VIII- PHÂN TÍCH - BÌNH LUẬN

Tọa đàm tương lai quan hệ Việt - Mỹ: Việt Nam và Mỹ đã thực sự tin nhau để trở thành đối tác chiến lược?

Trong buổi thảo luận về tương lai quan hệ đối tác giữa Việt Nam và Mỹ do Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế (CSIS) tổ chức trực tuyến tối 29/4, các nhà nghiên cứu cho rằng lòng tin là yếu tố lớn làm cản trở mối quan hệ giữa hai nước.

TS. Nguyễn Tuấn Việt, Học viện Ngoại giao chỉ ra ví dụ từ quá trình đàm phán Hiệp định thương mại song phương (BTA) và quy chế tối huệ quốc giữa hai nước. Murray Hiebert, nhà nghiên cứu cao cấp của Chương trình Đông Nam Á tại CSIS cho rằng: “Quân đội Việt Nam chắc chắn là rất coi trọng quân đội Mỹ nhưng họ thực sự không hoàn toàn tin tưởng nhau”, trong khi nhà nghiên cứu Bích Trần từ Viện nghiên cứu Verve (tổ chức độc lập chuyên nghiên cứu về quân sự và xã hội Đông Nam Á) cho rằng hai trong những lý do là mối lo ngại “diễn biến hòa bình” từ Việt Nam, cũng như việc Mỹ chưa ra quyết định về việc miễn trừ Việt Nam khỏi Đạo luật Chống Đối thủ (CAATS).

Tuy vậy, các diễn giả cũng chỉ ra hai nước đang xây dựng lòng tin với nhau trong hầu hết lĩnh vực. TS. Nguyễn Tuấn Việt chỉ ra rằng Việt Nam đã đáp ứng nghiêm túc hơn các đề nghị của Mỹ, trong khi hai nước “đã có thể thẳng thắn nói chuyện” về vấn đề nhân quyền.

Trước đó, ở buổi thảo luận cũng do CSIS tổ chức ngày 27/4, Đại sứ Việt Nam tại Mỹ Hà Kim Ngọc và ông Edgard Kagan, quan chức phụ trách khu vực Đông Á và châu Đại Dương của Hội đồng An ninh Quốc gia Mỹ cùng bày tỏ mong muốn tăng cường quan hệ giữa hai nước.

Xem thêm:

VOA Tiếng Việt ngày 10/5/2021: [Việt Nam và Mỹ đã thực sự tin nhau để trở thành đối tác chiến lược?](#)

Xem buổi thảo luận ngày 29/4 tại [đây](#)

Xem buổi thảo luận ngày 27/4 tại [đây](#)

Nguyễn Khắc Giang: Việt Nam giằng co với Trung Quốc về Lào

Tác giả cho rằng việc giữ Lào ở cùng phe là ưu tiên đối ngoại hàng đầu của Việt Nam. Lào là người bạn đáng tin cậy nhất của Việt Nam. Việt Nam càng không thể để mất Lào khi Campuchia đã rơi vào quỹ đạo của Trung Quốc. Tuy vậy, sự hiện diện của Trung Quốc đã khiến Lào và Việt Nam có một số bất đồng.

Việt Nam không thể cạnh tranh với Trung Quốc về mặt tài chính, nhưng Việt Nam vẫn có một số quân bài: mối liên hệ chính trị - kinh tế - giao lưu nhân dân sâu rộng và việc Lào có lợi ích trong việc giữ quan hệ tốt với Việt Nam.

Tác giả dự đoán Việt Nam sẽ hướng đến việc củng cố quan hệ với Lào, cụ thể là qua tăng cường hợp tác kinh tế, bao gồm các dự án cơ sở hạ tầng kết nối Lào và Việt Nam.

Xem thêm:

East Asia Forum ngày 12/5/2021: [Vietnam's tug of war with China over Laos](#)

Richard Heydarian: Cuộc đảo chính ở Myanmar và tranh chấp Biển Đông làm ASEAN dạt ra bên rìa

Tác giả cho rằng cách ASEAN phản ứng với cuộc chính biến ở Myanmar và tình hình ở Biển Đông cho thấy sự bất lực của khối. Tác giả cho rằng nguyên nhân là cơ chế đồng thuận và việc thiếu các nhà lãnh đạo có tầm nhìn như Lý Quang Diệu, Suharto và Mahathir Mohamad. Do đó, tác giả đề xuất ASEAN cần thử nghiệm cơ chế “ASEAN trừ X”, gia tăng hợp tác “đa phương hẹp” (mini-lateral), cũng như có sự lãnh đạo quyết đoán và một bộ máy có quyền hành.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 12/5/2021: [How the Myanmar coup and South China Sea disputes are deepening Asean's irrelevance](#)

Tom Waldwyn và Fenella McGerty: Covid-19 ảnh hưởng thế nào đến chi tiêu và mua sắm quốc phòng ở Biển Đông

Các tác giả cho rằng đại dịch COVID-19 ảnh hưởng khác nhau đến chi tiêu quốc phòng của các nước Đông Nam Á ven Biển Đông, khi sự tác động được ghi nhận rõ ràng ở Singapore, Indonesia và Brunei hơn là Philippines, Malaysia và Việt Nam. Đại dịch cũng ảnh hưởng đến một số chương trình mua sắm quốc phòng, như chương trình mua sắm tàu chiến của Hải quân Philippines, tàu ngầm được lắp ráp trong nước của Hải quân Indonesia hay chương trình mua tàu từ Trung Quốc của Hải quân Malaysia...

Xem thêm:

Defense News ngày 10/5/2021: [How COVID-19 has impacted South China Sea defense spending and procurement](#)

Akshat Patel: Câu chuyện hai vùng biển: Biển Caribe và Biển Đông trên quan điểm nước lớn

Tác giả chỉ ra sự tương đồng giữa biển Caribe trong quan hệ Xô – Mỹ và Biển Đông trong quan hệ Mỹ - Trung, cũng như tình hình biển Caribe vào cuộc khủng hoảng tên lửa Cuba năm 1962 và tình hình Biển Đông hiện nay. Từ đó, tác giả cho rằng nước Mỹ cần rút ra hai bài học từ cuộc khủng hoảng tên lửa. Đầu tiên, Mỹ cần có một đội tàu mặt nước lớn, bao gồm tàu khu trục và tàu tuần dương, thay vì tập trung vào tàu ngầm và tàu sân bay. Thứ hai, Mỹ cần đứng một cách chắc chắn về phía các đồng minh trong khu vực.

Xem thêm:

CIMSEC ngày 11/5/2021: [A Tale of Two Seas: The Caribbean and South China Sea in Great Power Perspective](#)

James Stavridis: Không còn quá sớm để chuẩn bị cho một cuộc chiến trên biển ở châu Á

Nguy cơ về một cuộc chiến trên biển giữa Mỹ và Trung Quốc đang ngày càng gia tăng và nó có thể bắt đầu từ thất bại trong kiểm soát các rủi ro đặc biệt là tại Biển Đông và vấn đề Đài Loan.

Trung Quốc có lẽ sẽ ưu tiên cho một cuộc chiến trên biển và trên không gần với bờ biển của mình do lợi thế trong việc dễ dàng tiếp cận hậu cần, đạn dược, sửa chữa, bảo dưỡng và trên hết là có sự hỗ trợ của không quân trên bộ. Ngược lại, Hoa Kỳ sẽ gặp khó khăn trong vấn đề hậu cần, sửa chữa tàu bị hư hỏng và vận chuyển thương binh trở về Hoa Kỳ hoặc đến các nước đồng minh như Nhật Bản, Hàn Quốc và Australia.

Hoa Kỳ đã và đang mở rộng mạng lưới các đồng minh và đối tác của mình. Ngoài 3 quốc gia kể trên, Hoa Kỳ còn có các liên minh hiệp ước chính thức với New Zealand, Philippines, Thái Lan; quan hệ đối tác rất bền chặt với Singapore, Việt Nam, Malaysia và một mối quan hệ hữu nghị ngày càng tăng với Ấn Độ và các quốc gia khác trong khu vực. Tại thời điểm hiện tại, có thể một số quốc gia kể trên sẽ không hỗ trợ quân sự cho Hoa Kỳ trong trường hợp xảy ra xung đột nhưng theo thời gian thái độ của các nước này có thể sẽ thay đổi nếu Bắc Kinh tiếp tục các hành vi hung hăng và áp đặt yêu sách chủ quyền phi lý của mình.

Ngoài ra, Anh, Pháp và Đức đều bày tỏ sẵn sàng tham gia các cuộc tuần tra “tự do hàng hải” với Mỹ ở Biển Đông. Anh vừa triển khai hàng không mẫu hạm hoàn toàn mới, HMS Queen Elizabeth tới châu Á cùng với các tàu khu trục, khinh hạm, tàu ngầm hạt nhân và các tàu phụ trợ.

Vậy một cuộc chiến tranh trên biển với Trung Quốc có thể thực sự bắt đầu như thế nào?

Kịch bản chiến tranh Đài Loan là điều mà hầu hết các nhà phân tích dự đoán là tiềm ẩn nguy cơ nhất. Phil Davidson, nguyên chỉ huy Bộ tư lệnh Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương của Hoa Kỳ dự đoán Trung Quốc có thể tấn công Đài Loan trong sáu năm tới.

Hoa Kỳ rõ ràng hi vọng sẽ ngăn cản Trung Quốc độc chiếm Biển Đông và cũng muốn Đài Loan vẫn là một quốc gia dân chủ nhưng việc chuẩn bị sẵn sàng để vượt ra khỏi phạm vi răn đe sang chiến đấu thực tế hay chưa vẫn là câu hỏi mà cả Bắc Kinh và Washington đều phải cân nhắc. Từ quan điểm của Washington, những bài học lịch sử cho thấy xoa dịu một quốc gia hiếu chiến có xu hướng không đạt kết quả tốt mà chỉ làm cho quốc gia đó ngày càng có thêm nhiều “đòi hỏi” mà thôi. Chiến tranh là một lựa chọn tồi, là điều không bên nào mong muốn nhưng có thể ập đến trong một tương lai không xa.

Xem thêm:

Politico ngày 13/5/2021: [It's not too soon to prepare for a sea war in Asia](#)

IX- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Veerle Nouwens & Blake Herzinger (2021) Above the Law- Holding China to Account in the South China Sea

ORF, Issue Briefs and Special reports ngày 12/4/2021

Chính phủ Trung Quốc đang tiến hành nỗ lực toàn diện nhằm điều chỉnh một trật tự thế giới theo hướng có lợi cho chính quốc gia này. Chiến lược này của Trung Quốc được thể hiện rõ nét nhất tại khu vực Biển Đông, cụ thể Trung Quốc đã có những hành động thô bạo đối với các quốc gia trong khu vực liên quan đến các tranh chấp trên biển, từ chối thẩm quyền của các cơ quan tài phán quốc tế và tăng cường các cuộc đối đầu với Hoa Kỳ.

Với quyết tâm lật đổ các cường quốc khác, Trung Quốc đã đánh tráo các khái niệm và tiến hành các hành động đi ngược lại với cộng đồng quốc tế. Cụ thể: (1) Trung Quốc đưa ra yêu sách “xét lại” trên biển với việc mơ hồ trong yêu sách đường 9 đoạn, yêu sách chồng lấn EEZ và một số nhóm đảo tranh chấp suốt hàng trăm năm. (2) Thành lập các lực lượng thực thi pháp luật chính thức và không chính thức, trong đó ưu tiên phát triển các lực lượng phi quân sự hay còn gọi là dân quân tự vệ biển để thực hiện các yếu sách chủ quyền trên biển. (3) Hủy hoại môi trường biển thông qua các hoạt động xây dựng đảo nhân tạo ồ ạt và hoạt động đánh bắt cá bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định nào (IUU) với đội tàu cá lớn nhất thế giới. (4) Tiến hành chiến tranh pháp lý trên Biển Đông.

Trước những hành động này của Trung Quốc, các quốc gia Đông Nam Á cũng như các bên liên quan khác đã có những phản ứng thông qua nhiều cách thức khác nhau, có thể kể đến như: (1) Sử dụng UNCLOS và phán quyết của Tòa trọng tài Biển Đông năm 2016. (2) Phát các tín hiệu ngoại giao thông qua một loạt các công hàm. (3) Các quốc gia Đông Nam Á tăng cường phát triển lực lượng bảo vệ bờ biển; tăng cường củng cố các đảo mà họ kiểm soát tại Biển Đông; hơn hết các quốc gia này còn tham gia vào trò chơi đặt tên của Trung Quốc trên Biển Đông, điều này được thể hiện ở việc Philippines đổi tên một phần Biển Đông thuộc vùng EEZ của Philippines thành Biển Tây Philippines vào năm 2012 hay năm 2019, Indonesia đổi tên vùng biển phía đông bắc quần đảo Natuna thành “Biển Bắc Natuna”.

Các tác giả đã đề xuất một số giải pháp cho tương lai. Đó là (1) Vận dụng cơ chế ASEAN để ràng buộc Trung Quốc vào những quy tắc chung của khu vực. (2) Áp dụng các biện pháp trừng phạt có mục tiêu đối với Trung Quốc mà hữu hiệu nhất là thông qua việc trừng phạt kinh tế. (3) Tăng cường phối hợp hành động bảo vệ môi trường biển. (4) Hạn chế các đội đánh cá xa bờ đánh bắt IUU của Trung Quốc nhằm giải quyết sự hiện diện áp đảo của các tàu cá của quốc gia này trên Biển Đông. (5) Tiến hành chủ nghĩa đa phương cân trọng tại khu vực Biển Đông, tăng cường sự hiện diện của các cường quốc bên ngoài đối với khu vực tuy nhiên cũng cần kiểm soát tránh để các quốc gia bên ngoài can thiệp quá mức đối với vấn đề Biển Đông. (6) Thành lập nhóm công tác đa phương về lực lượng dân quân tự vệ biển, lực lượng vũ trang nhân dân Trung Quốc để làm rõ bản chất của các lực lượng dân quân trước những chiến thuật gây hấn, xung đột trên biển. (7) Phương pháp tiếp cận theo dõi kếp. Các biện pháp này có thể được theo đuổi để buộc Bắc Kinh phải tính toán ở Biển Đông, với mục tiêu cuối cùng là ngăn cản Trung Quốc tiếp tục đi theo con đường hiện tại.

Tải toàn văn bài viết [ở đây](#).

Tom Ruys & Felipe Rodriguez Silvestre (2021) Military Action to Recover Occupied Land-Lawful Self-defense or Prohibited Use of Force? The 2020 Nagorno-Karabakh Conflict Revisited

International Law Studies, Volume 97

Cuộc giao tranh ác liệt ở Nagorno-Karabakh diễn ra vào sáng ngày 27/9/2020, dọc theo Đường liên lạc giữa Armenia và Azerbaijan được thiết lập từ sau cuộc chiến tranh Nagorno-Karabakh lần thứ nhất (1988-1994). Sau hai tháng đối đầu quân sự, cả hai bên đã có những thương vong đáng kể về quân sự và dân sự, cuộc xung đột đã kết thúc với việc ký kết một tuyên bố ba bên giữa Armenia, Azerbaijan và Liên bang Nga vào ngày 9/11/2020. Đáng chú ý, thỏa thuận này về cơ bản thay đổi hiện trạng lãnh thổ hiện có được quy định trong Nghị định thư Bishkek năm

1994. Bất chấp cường độ xung đột và chiều hướng giữa các bên, có rất ít quốc gia nhận xét về sự tương thích giữa hành vi của các bên xung đột này với luật pháp quốc tế về hoạt động sử dụng vũ lực (*jus ad bellum*). Sự im lặng này một phần có thể xuất phát từ những khó khăn trong việc xác minh sự thật trên thực tế khi mà cả Armenia và Azerbaijan đều cáo buộc nhau gây ra các hành vi thù địch. Tuy nhiên, cuộc xung đột này cũng đặt ra câu hỏi cơ bản về *jus ad bellum* (luật về sử dụng vũ lực giữa các quốc gia) - một câu hỏi bị bỏ qua trong các học thuyết pháp lý.

Cụ thể: câu hỏi đặt ra là, khi một phần lãnh thổ của một Quốc gia bị chiếm đóng bởi một Quốc gia khác trong thời gian dài, liệu quốc gia đó có thể viện dẫn quyền tự vệ để biện minh cho các hoạt động quân sự nhằm thu hồi lãnh thổ của quốc gia mình hay không? Câu trả lời cho câu hỏi này liên quan đến một loạt các cuộc xung đột hiện nay trên toàn cầu. Chính vì vậy hai tác giả Tom Ruys và Felipe Rodriguez Silvestre đã dẫn chứng trường hợp xung đột giữa Armenia và Azerbaijan để đưa ra đánh giá bao quát hơn về cách thức áp dụng khuôn khổ pháp lý quốc tế về việc sử dụng vũ lực đối với các tình huống chiếm đóng kéo dài.

Theo đó, bài nghiên cứu của hai tác giả tập trung làm rõ các vấn đề chính bao gồm: (1) Tóm tắt về cuộc xung đột Nagorno-Karabakh. (2) Trong Phần III của nghiên cứu các tác giả đã tiến hành đánh giá sơ bộ để đưa ra đề xuất rằng các nỗ lực khôi phục lãnh thổ bị chiếm đóng trong một khoảng thời gian kéo dài thông qua vũ trang bằng cách nào đó bị loại trừ khỏi phạm vi của *jus ad bellum*. (3) Trong Phần IV của nghiên cứu hai tác giả đi sâu vào việc phân tích các lập luận pháp lý ủng hộ hoặc phản đối quan điểm cho rằng một Quốc gia bị chiếm đóng được phép sử dụng vũ lực để thu hồi lãnh thổ đã bị mất từ lâu. (4) Trong Phần V, hai tác giả cũng nghiên cứu các trường hợp cụ thể của các quốc gia, đáng chú ý nhất là Chiến tranh Yom Kippur năm 1973, để đưa ra đánh giá về khung pháp lý được phác thảo trong các Phần trước được áp dụng như thế nào trong thực tế. (4) Cuối cùng, trong phần VI của bài nghiên cứu lưu ý đến cuộc xung đột giữa bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ với nhiệm vụ vì hòa bình và an ninh quốc tế, một vấn đề pháp lý học búa hiện nay. Hai tác giả cũng kết luận rằng cuộc đối đầu mới nhất giữa Armenia và Azerbaijan không ủng hộ khái niệm chiếm đóng bất hợp pháp như một “cuộc tấn công vũ trang liên tục”.

Xem toàn bộ bài nghiên cứu tại [đây](#).

X- TƯ LIỆU LỊCH SỬ

Bộ Âu phục đi mượn của ông Nguyễn Cơ Thạch và cuộc phỏng vấn sau màn thoát hiểm trước đạn pháo Trung Quốc

Trong bài viết cho Soha, nhà báo - nhà ngoại giao Đan Mạch Thomas Bo Pedersen chia sẻ kỷ niệm của ông về cuộc phỏng vấn cố Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam Nguyễn Cơ Thạch năm

1984. Trong cuộc phỏng vấn, cố Bộ trưởng Nguyễn Cơ Thạch đã bày tỏ quan điểm về nhiều vấn đề, từ vấn đề Campuchia đến quan hệ Việt - Xô, Việt - Trung, vấn đề nhân quyền...

Xem thêm:

Soha ngày 15/5/2021: [Bộ Âu phục đi mượn của ông Nguyễn Cơ Thạch và cuộc phỏng vấn sau màn thoát hiểm trước đạn pháo Trung Quốc](#)